

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ
ДС/СС 05/4-02 бр. 1607/1-ХI/11
06.11.2014. године

На основу члана 231. став 1. алинеја 17. и члана 278. Статута Факултета, Наставно-научно веће Филозофског факултета у Београду је на својој XV редовној седници, одржаној дана 06.11.2014. године, донело следећу

О Д Л У К У

Прихвата се Извештај комисије са оценом докторске дисертације: ЖИВОТ И ДЕЛО НИКОЛЕ НЕСТОРОВИЋА (1868-1957), кандидата Марине Павловић ић и одобрава усмена одбрана.

Универзитет је дао сагласност на предлог теме 05.03.2013. године.

Кандидат Марина Павловић објавила је рад: Architectural activity of Nikola Nestorović between the conservative academism and secession reform, Зборник Матице српске за ликовне уметности бр. 42, (2014), 197-208.

Доставити:

1x Универзитету у Београду
1x Комисији
1x Стручном сараднику за
докторске дисертације
1x Шефу Одсека за правне послове
1x Архиви

ПРЕДСЕДНИК ВЕЋА

Проф. др Милош Арсенијевић

Факултет Филозофски
04/1-2 бр.6/2589
7.11.2014.
(број захтева)
(датум)

УНИВЕРЗИТЕТ У БЕОГРАДУ
Веће научних области
друштвено-хуманистичких наука
(Назив већа научних области коме се захтев упућује)

ЗАХТЕВ
за давање сагласности на реферат о урађеној докторској дисертацији

Молимо да, сходно члану 46. ст. 5. тач. 3. Статута Универзитета у Београду («Гласник Универзитета», бр. 131/06), дате сагласност на реферат о урађеној докторској дисертацији кандидата

Марине (Слободан) Павловић
(име, име једног од родитеља и презиме)

КАНДИДАТ Марина (Слободан) Павловић
(име, име једног од родитеља и презиме)

пријавио је докторску дисертацију под насловом:

Живот и дело Николе Несторовића (1868-1957)

Универзитет је дана 5.3.2013. својим актом под бр 61206-1012/3-16 дао сагласност на предлог теме докторске дисертације која је гласила:

Живот и дело Николе Несторовића (1868-1957)

Комисија за оцену и одбрану докторске дисертације кандидата

Марине (Слободан) Павловић
(име, име једног од родитеља и презиме)

образована је на седници одржаној 25.09.2014. одлуком факултета под бр 1307/1-ХП/5 у саставу:

Име и презиме члана комисије	звање	научна област	установа у којој је запослен
1. др Александар Кадијевић	редовни проф.	историја уметности	Филозофски ф.
2. др Ненад Макуљевић	ванредни проф.	исто	Филозофски ф.
3. др Мирјана Ротер Благојевић	ванредни проф.	архитектура	Архитектонски ф.

Наставно-научно веће факултета прихватило је извештај Комисије за оцену и одбрану докторске дисертације на седници одржаној дана 6.11.2014.

Прилог:
1. Извештај комисије са предлогом
2. Акт Наставно-научног већа факултета о усвајању извештаја
3. Примедбе дате у току стављања извештаја на увид јавности, уколико је таквих примедби било.

ДЕКАН ФАКУЛТЕТА
Проф. др Милош Арснијевић

„Реферат о завршеној докторској дисертацији“

1. Основни подаци о кандидату и дисертацији: Марина Павловић је рођена 1973. год. у Београду, у коме је завршила основну и средњу школу. Дипломирала је на Архитектонском факултету Универзитета у Београду 1999. године. По завршетку студија бавила се конзерваторско-рестаураторском, музеолошком, предавачком и историографском делатношћу. Као конзерватор и рестауратор пет година је била запослена у Заводу за заштиту споменика културе града Београда (2002-2007), да би од 2008. до 2012. год. као суоснивач водила Студио за истраживање, конзервацију и рестаурацију архитектонског наслеђа „Re-Arch“. Привремено је сарађивала у настави Факултета за градитељски менаџмент Универзитета „Унион“ из Београда (2009-2011). У Централном институту за конзервацију прошла је обуку (2012-2013) и стекла компетенције за Управљање музејским збиркама. Ангажовала се и као водитељка масовно посећене стручне праксе „Новија архитектура Београда“ (2014) Филозофског факултета у Београду.

Колегиница Павловић плодно сарађује са мноштвом културних, академских и стручних институција у земљи и региону. Учествовала је на више стручних скупова и семинара. Објавила је неколико запажених прилога, међу којима се издвајају чланци са конзерваторском тематиком у часописима „Наслеђе“, „Гласник Друштва конзерватора Србије“, а нарочито прегледни историографски оглед о архитектонској делатности Николе Несторовића, објављен 2014. год. у „Зборнику за ликовне уметности Матице српске“.

Наслов кандидаткињине исцрпне дисертације гласи: „Живот и дело архитектке Николе Несторовића (1868-1957)“. Систематизована на 455 страна, дисертација садржи основни текст представљен кроз поглавља, илустративне прилоге и биографију ауторке.

2. Предмет и циљ дисертације: Завршена дисертација Марине Павловић је по свим релевантним академским критеријумима оригинална, заснована на темељитом истраживању и критичкој обради сакупљене грађе. Значајна је за развој науке, њену примену и развој научне мисли уопште, јер вишеструко обогаћује сазнајни фонд домаће архитектонске историографије. Предмет дисертације је обимно градитељско дело знаменитог српског архитектке новијег доба Николе Несторовића (1868-1957). Иако поштовано од генерација стручњака, није било предмет целовито заокружених монографских студија. Управо се у попуњавању те крупне историографске празнине и огледа главни циљ кандидаткињине дисертације, усмерен ка свеобухватној анализи Несторовићеве стручне активности, развијане у дугом историјском периоду. Утврђивање његових теоријских полазишта и непосредних градитељских узора, представљало је важну тему ауторкиног истраживања. И висок степене актуализације

Несторовићевог дела, слојевито заступљен у изнетом тумачењу, такође је представљао један од методолошких приоритета.

3. Основне хипотезе од којих се полазило у истраживању: Полазне хипотезе о кључној улози Николе Несторовића у цивилизацијском преображају српске архитектонске културе крајем 19. и почетком 20. века у раду су вишеструко потврђене. Поготово је значај његове стратешке сарадње са истакнутим савремеником Андром Стевановићем убедљиво чињенично поткрепљен. Доказане су и тезе којима се афирмише Несторовићева стваралачка свестраност, продуктивност и ауторитативност. Његов допринос методологији различитих, али увек актуелних градитељских стилова (изузев модернизма), поткрепљен је адекватним дескрипцијама и тумачењима. Потврђена је и теза да његов стручни потенцијал опада након Првог светског рата.

4. Кратак опис садржаја дисертације: Излагање је систематизовано кроз више функционалних поглавља. У „Уводу“ рада, описани су предмет, циљ и методологија ауторкиног истраживања. Осветљени су и разноврсни извори који су критички анализирани. Посебан значај придат је пресеку претходних историографских истраживања, започетих још током Несторовићевог живота. Унутар тог прегледног осврта, истакнути су доприноси тумача који су са различитих криитериолошких становишта вредновали његово богато градитељско дело (Богдан Несторовић, Зоран Маневић, Жељко Шкаламера, Дивна Ђурић Замоло, Светлана Недић, Мирјана Ротер Благојевић, Александар Кадијевић и други). У следећем поглављу „Биографија архитекте Николе Несторовића“, осветљено је његово стваралачко формирање и кретање кроз струку. Утврђени су кључни догађаји који су утицали на профилисање његових идејно-естетских ставова, као и на широко уважавање његове архитектуре. Преглед стручне и академске каријере, повезан са догађајима на личном плану, обележио је биографско поглавље дисертације. У следећем сегменту рада, названом „Стваралаштво“, детаљно су приказани Несторовићеви релаизовани и неизведени архитектонски пројекти, заступљени широм Краљевине Србије, а потом и Краљевине СХС (од 1929. Краљевине Југославије). Стварање је одељено на Рани (1896-1904), Зрели (1905-1914) и Позни (1918-1927) период. Сваки појединачни градитељски подухват је сагледан у односу на претходне, али и у контексту ширих развојних токова српске и европске архитектуре. Истакнут је Несторовићев крупан концепцијски допринос развоју српског архитектонског академизма и сецесије, при чему су уочени и елементи његовог препознатљивог ауторског метода. Сарадња са истакнутим савременицима, а на крају и са сином Богданом, осветљена је критички. У квантитативном смислу, најпотпуније су анализирани Несторовићеви главни објекти и пројекти, попут цркве у Тополи, палате Управе фондова, Београдске задруге и Техничког факултета. Подједнака пажња придата је ентеријерима и екстеријерима реализованих здања.

У посебном, четвртном поглављу рада, описани су Несторовићеви драгоцени научни, наставнички и публицистички доприноси. Истакнута је његова улога у развоју наставе

београдског Архитектонског факултета, као и у утемељењу историографије градитељства његовог времена, изражена кроз капиталне текстуалне прилоге. У „Закључку” рада, уз аргументацију проистеклу из садржаја претходних поглавља, ауторка развија расправу о Несторовићевој фундаменталној улози у српској архитектури на почетку двадесетог века. При томе успева да задржи критичку дистанцу према његовом делу, утврђујући прецизне константе којих се он у теорији и пракси доследно придржавао. Потом следе прегледни „Каталог дела” и прецизно изложена „Литература”.

5. Остварени резултати и научни допринос дисертације: Кандидаткиња је у фактографско-аналитичком смислу знатно обогатила досадашња тумачења Несторовићеве градитељске делатности. Друштвено-историјски, стилистички и типолошки аспекти његове архитектуре детаљно су осветљени у поглављима рада, чиме је омогућено и заокруживање до сада најкомплетније слике о његовом стваралачком прегнућу. Уз то, и мноштво илустративних прилога поткрепљује изнете анализе и закључке.

Као оригинална монографска студија, једна од најисцрпнијих и најдокументованијих у домаћој историографији, дисертација колегинице Павловић заслужује веома високу оцену. Поготово што примарну тему свог истраживања сагледава у ширим стручним и цивилизацијским оквирима. Слојевитим садржајем и утемељеним запажањима, несумњиво ће подстаћи још потпунија истраживања Несторовићеве стваралачке заоставштине, а тиме и прецизнија вредновања ширих развојних токова новије српске архитектуре.

6. Закључак: Дисертација Марине Павловић је урађена у свему према одобреној пријави, представљајући оригинално и самостално научно дело. Умногome баца ново светло на живот и рад истакнутог српског архитекте Николе Несторовића, користећи аргументацију традиционалних, али и најсавременијих историографских стратегија. Сматрајући је веома подстицајном за развој академске наставе и науке, Наставно-научном већу предлажемо да одобри њену јавну одбрану.

Потписи чланова комисије:

др Александар Кадијевић, редовни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду, ментор

др Ненад Макуљевић, ванредни професор Филозофског факултета Универзитета у Београду

др Мирјана Ротер Благојевић, ванредни професор Архитектонског факултета Универзитета у Београду